

Szerkesztőség:
Kényes utca 175.

Kiadóhivatal:
Salétrom-utca 1189.
Nagy M. könyvnyomda
Hova az előfizetési és
hirdetési díjak küldendők

SZARVAS

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI LAP.

Megjelenik hetenként két-
szer, vasárnap és csütör-
tökön reggel.

Előfizetési ár:
Egész évre 5 ft. — kr. —
Félévre ... 2 ft 50 kr. —
Negyedévre 1 ft 25 kr. —
Egyes szám ára 5 kr. —

Hirdetések felvételnek: Bécsben J. Danneberg I. Wolzeile 19. M. Dukas I. Wolzeile 6—8. Budapesten: Goldberger A. V. Váci-utca 9., Schwarz Gyula Váci-utca 11., Eckstein Bernát fürdő-utca 4., Haasenstein és Vojler (János Gyula) Dorottya-utca 1. Blockner J. IV. Sütő-utca; Fischer J. D. IV. Hatvani-utca 1., Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda. Granátos-utca 8. Tenczer Gyula Szerecsen-utca 7., Misrachy E. V. Akadémia-utca 6. alatti hirdetési irodájában és helyben a kiadóhivatalban.

Előfizetési felhívás.

Lapunk a múlt számmal III-ik évfolyamának 3-ik negyedébe lépett. Ez alkalommal tisztelettel felkérjük lapunk olvasóit előfizetéseik megújítására.

Előfizetési feltételek.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre póstára téve:

Egész évre 5 ft —
Félévre 2 * 50 kr
Negyedévre 1 * 25 kr
Egyesszám 5 kr

A »Szarvas» kiadóhivatala.

Milleniumi kiállítás.

Beküldési határidő.

A jelenkori csoportokba tartozó kiállítási tárgyak — azok kivételével melyek időleges kiállításokra vonatkoznak és a melyekre nézve külön szabályok fognak alkottatni — 1896. évi márczius hó 15-étől április 15-ig a képzőművészeti csoportba tartozó műtárgyak pedig 1896. márczius hó 1-től márczius 31-ig bocsájtatnak a kiállítási területre. A vidéki kiállítók feladata tárgyaikat oly időben az illető szállítási vállalatnak átadni hogy ezen határidőkön belül érkezzenek Budapestre.

Ezen határidők az igazgatóság részéről kivételes esetekben így például oly tárgyakra nézve, melyek hosszabb ideig tartó becsomagolás által kárt szenvednek nagy értékű tárgyaknál stb.

megváltoztathatók mindazonáltal köteles a kiállító a tárgyak kiállításával kapcsolatos előkészületeket az általános határidőn belül megtenni.

Áruszállítási kedvezmények.

1, A kiállításra szállítandó és onnan visszaküldendő tárgyakra nézve a hazai közlekedési vállalatok az e részben fenálló általános díjszabási határozmányok fentartása mellett és a kezelési illetéket és az adót már magukban foglaló következő viteldíjmérsékeket engedélyeztek:

1. A m. kir. államvasutak a déli a győrsopron-ebenfurti a kassa oderbergi az arad-csanádi a mohács-pécsi és a pécs-barcsi vasutak a) gyorsáruk után 1. km. és 100 klg.-kint 0.36 kr. nem teljes kocsirakományt képező teheráruk után 1 klm és 100 klg.-kint 0.25 kr, c) teheráruk után teljes ko-

TÁRCSA.

Ki lett a 13-ik?

Irtá: Havas István.

Tizenhárman voltunk a negyedévesek. Egy-kettő köztünk babonás, aki azt mondta hógy'ez szerencsétlen szám. Kikaczagtuk.

— No meglátjátok!.. mondták komoly meggyőződéssel.

Nagy Pali volt a leghumorosabb közöttünk. Sokszor kaczagató dolgokat sem kellett mondania, közönséges mindennapi-ságokat, de ő mindig úgy adta elő, hogy szívből neveltünk a beszédén. Egyszer csak megáll a terem közepén, fontoskodva körül néz.

— Fiuk, én valamit vettem észre.

Mindnyájan kíváncsiak lettünk, míg ő... Egy papiroost szedett elő.

— Itt van egy statisztikai kimutatásrólunk. Én csináltam. Van közöttünk 5 tanító fiu, 6 árva fiu, egy, akinek az apja nyugalmazott bányatiszt, Somos Dezső, te vagy ez a kivétel.

Ugy volt, Hanem ez csak tizenkettő. Hát a tizenharmadik?...

— A tizenharmadik én vagyok. Nekem tudvalevőleg, nincs is apám, de mégis van, valahol Amerikában. Jó dolga lehet, mert még sohse irt.

A babonások, akik tartottak a 13-as számtól siettek kirukkolni vele, hogy:

— Pali, te vagy a tizenharmadik! Vigyázz magadrá!

Körülbelül egy hétre ezután jött egy gyászkeret's levél, amely tudatta Somos Dezsővel, hogy meghalt az apja, Szegény fiu szomoruan könnyes szemekkel ment haza a temetésre.

Nagy Pali még hozzánk fordult.

— A szegény Somos Dezső lett a tizenharmadik.

Halkan mormogtak a babonások:

— Nem mondtuk? Szerencsétlen a tizenhármas szám. És siri esőnd lett a teremben, míg csak be nem jőa professor.

Mondhattam volna mindjárt az igazgató. Mert ő adta elő a pedagógiát. Lelkes komoly szavakkal rajzolta elenk Pestalozzi, a legbuzgóbb tanító életét. Beszélte jószágáról, magasztos törckvéseiről, melyek-

kel annyi kudarcot kellett vallania, csupán az emberek közönye és halatlansága miatt. Végül nevelési érdemeit méltatta. Az óra végén hozzám fordult.

— Kados, 11 órakor jöjjön be hozzám. Oda adom »Lenárd és Gertrud«-ot. Egyik legszebb gyöngye Pestalozzi munkáinak. Olvassák ám!

Egyet igazított a pápaszemén és elment. Én pedig a kijelölt órában lementem hozzá. Nem kellett messze mennem, csak az udvarra. Mert igazgatónk a földszinti helyiségekben lakott. Éppen az ebédlőbe nyitottam be. Egy tizenhat-tizenhét éves leányka fogadta a köszönésemet. Könnyed rózsaszínű ruhában, fehér köténykével ott állt az ablak előtt és nézett kifelé. Hirtelen eszembe ötlött, hogy ez aligha nem a sokat emlegetett Vilmácska, aki az angol kisasszonyok zardájába tanulgatott idáig. Bemutatkoztam s kérdezősködtem az igazgató ur után. Az ő csicsergő kanári hangján válaszolt hogy mindjárt el fog jönni, tessék addig helyet foglalni.

— Sokan vannak-e negyedévesek? — kérdezte folytatólag.

— Éppen tizenhárman, kisasszony.

csirakományokban, azaz a díjtételnek fuvarlevél és kocsinként legalább 10,000 kg. súlyért való fizetése után 1 km. és 100 kg.-ként 0.13 kr.

2. A helyi érdekű vasutak: ad a) 0,60 kr. ad b) 0,30 kr. ad c) 0.15 kr.

A távolság megállapításánál a budapesti nyugoti pályaudvarnak a m. kir. államvasutak helyi árudijszabásába felvett távolságai veendőek alapul.

Hajón érkező s a budapest-dunaparti pályaudvarról a nyugoti pályaudvarra vagy viszont való szállításért nem teljes kocsirakományt képező teherárúk után 100 kg.-ként 10 kr. teljes kocsirakományok után 100 kg.-ként 5 kr. fizetendő.

A küldeményeknek a dunaparti pályaudvaron a hajóról a vasuti kocsikban vagy viszont való átrakásért 400 kg.-ként 6 kr. fizetendő.

A küldeményeknek a nyugoti pályaudvarról a kiállítási területre vagy viszont való kiállításért gyorsárúk valamint nem teljes kocsirakományokban feladott teherárúk után pedig 100 kg.-ként 5 kr. fizetendő.

3. Az első cs. kir. sz. dunagőzhajózási társaság általános érvényű díjtételekből 30%-nyi engedményt ad.

Az élő állatokra és általában az időleges kiállításokra vonatkozó kedvezmények később fognak közzétetni.

II. A kiállítási tárgyakat tartalmazó küldemények számára a beküldés alkalmával külön igazolvány nem szükséges. A fenebbi szállítási

kedvezményeket minden kiállító igénybe veheti, kinek küldeménye az 1896-iki ezredéves országos kiállítás igazgatóságának van címezve és »kiállítási tárgy«-nak jelezve.

III. A tárgynak viszaküldésénél a kiállító szabadon választhaja az utírányt, oly megszorítással azonban, hogy a tárgyak ugyanarra az állomásra küldendőek vissza a melyről füladattak.

A visszaszállítás alkalmával az igazgatóság igazolványa csatolandó a szállítólevélhez.

A tárgyak elhelyezése, rendezése, tisztántartása és felügyelete.

A kiállítási tárgyak elhelyezése rendezése és tisztántartása a történelmi főcsoport kivételével, a kiállító feladata.

Kivánatra a munkát a kiállítási igazgatóság eszközölteti, az ezzel járó önköltségek megtérítése mellett.

A kiállítási tárgyak felügyeletét és megőrzését a kiállítási igazgatóság elégséges számú személyze alkalmazásával és a legszigorubb óvintézkedések életbeléptetésével hivatalból eszközölteti netáni veszteségért vagy kárért azonban a kiállítás igazgatóságát jótállást nem vállal.

Hajtóerő.

A népcsarnok számára szükséges vizgőz légszesz- vagy villamos hajtóerő díjtalanul bocsátatik az illető ki-

állítók rendelkezésére. Más csarnokokban a hajtóerő minőségének megállapítása valamint az ezzel járó költségeknek ki által való viselése, esetrel-esetre külön egyezség fogja képezni.

Pavillonok.

Ha valamely kiállító vagy egy és ugyanazon csoportba tartozó több kiállító együttesen pavillont kíván létesíteni ebbeli szándékukat a bejelentés alkalmával a kiállítás igazgatóságával közölni és a létesítendő építmény pontos tervrajzát bemutatni tartoznak. Ily pavillonok építésére az igazgatóság engedélye szükséges. A kiállítók költségén felállítandó külön pavillonok az általános program 16 §-a értelmében térdíjmentesek.

Katalogusok.

A jelenkori kiállítás I—XX. csoportjairól hivatalos katalogusok fognak szerkeszteni.

A jelenkori kiállítás I—XX. csoportjainak katalogusa füzetekben fog megjelenni.

Minden egyes kiállító bejelentésének elfogadása után az egyes csoportokra nézve ez illető csoportbizottság javaslatára megállapítandó kérdőív közlése mellett ennek kitöltésére és beküldésére fog felhivatni.

Minden katalogus tartalmazni fogja az egyes csoportok történeti fejlődését és jelen állapotát feltüntető ismertetést tekintettel az illető ágga-

— Juj, hisz az szerencsétlen szám. Nem félnek?

-- Csak ketten, mi többiek nem félünk.

— No, milyen hátrak! Persze ön is ezek között van? . . .

Valamit gondoltam. Azt, hogy az igazgató ur lehetne olyan kegyes ott maradni, ahol van, legalább egy óráig. Pompásan tudnók ketten eitölteni ezt a rövidke kis időt. Csevegtünk is tovább. Es én nagyon szeretetreméltó teremtésnek találtam a kis Vilmácskát.

Javában benne voltunk a beszélgetésben, akkor nyitott be az igazgató.

— Ah, szervusz, Amicze, eljött a könyvért. Nos hát jöjjön! . . . Bevezetett a dolgozó szobájába s előkereste a »Lénárd és Gertrud«-ot. Néztém a sok szép könyvet de az eszem még mindég az ebédlőbe járt. Az igazgató komoly meghagyásokkal adta ide

— Jól olvassák meg, Amicze, érdekes könyv akar egy Jókai-regény. A tartalmát ön fogja elmondani legelőször, aztán még harman vagy négyen, akiket föl szólított. Fejtegetésibe is bocsátkozunk aztán . . .

Megköszöntem és elindultam. Az ebédlőben még ott állt Vilmácska is, mert a

a papa bent maradt, bucsuzásnál a kezét is nyujtotta, azt a lány selymes kis kezeckét. Meghajóltam.

— Kezeit csókolom — de észrevettem hogy utánam néz, a mig csak el nem tűnök a kapu alatt.

Nagyon, de nagyon boldog voltam, Aztán megkérdeztem magamtól, hogy szabad-e nekem ilyen boldognak lenni . . . Miért ne?! Alig volt óra, melyben ne gondoltam volna Vilmácskára. És milyen édes gondolatok voltak azok! Egy éjjel álmodtam is vele. Romantikus szép álmom volt. Azt álmodtam, hogy ő egy elátkozott királykisasszony volt. Én meg csak olyan szegény pásztorfiú. Hanem legyőztem orosz-lánokat, óriásokat, visszaszereztem a gyűrűjét, melynek elvesztéseért varázsolták halottá, s visszaadtam neki, fölébresztve őt ezáltal a büv-halálból. Micsoda felséges jutalmat kaptam tőle: saját magát. S a pásztorfiúból király lett, király az ő szive birodalmában.

Mikor reggel fölébredtem elmentem sétálni a rétre az igazgató kertje alá. Megtehettem mert szünet volt. Jó Isten tudja mi féle gondolataim lehettek, de azt gondolom hogy nagyon mélyen társaloghattam

velök. Ami megzavarta magányos társaságomat: az egy piczi lapda volt. A lábaim elé gurult s mintha szeme lett volna: olyan kérő tekintettel nézett rám, hogy: végy fel! . . . Persze, hogy felvettem. S amint nézegettem, a kerítésen túl valaki átkiált!

— Adja ide Kados, kérem; kiesett.

A Vilmácska szava volt. Köszöntem és siettem átadni. Mindakettőnknek volt valami kérdezni valója, hát lassacskán belemélyedtünk a beszélgetésbe. Közben Vilmácska megmutogátta hogy micsoda sokféle bohóságot tud ő csinálni azzal a tarka kis lapdával. Olyan könnyen ugrált, futott utána, ha valahová elgurult mint a lepke, mikor a virágokon szálldos. Hanem egyszer egy bozontos rózsabokorba került a labda Rózsabokorba ahová Vilmácska nem mert utána menni. Hirtelen hozzám fordult.

— Ugy-e maga be megy érte, ugy-e kihozza nekem? . . . Bementem és kihoztam. Egy tövis mggszurta a kezemet s ő nagyon sajnálkozott felette selképzelte, mityen rossz lehet az, ha a tövis megszurja a kezünket

— Nézze csak — csicssergett tovább — egy órával előbb én is megszurtam az ujjamat. Képzélje el, hogy milyen nagy fájdalom volt az!

foglalkozók számára a termési és fogyasztási viszonyokra a termelés értékére a behozatalra és kivitelre stb, a tulajdonképeni katalógust mely a kiállító címét a legközelebbi postátávirda és vasuti állomást iparosoknál főbb készítményeik jelzését és az általa kiállított tárgyak ismertetését tartalmazza egy tartalomjegyzéket és alfabetaikus névjegyzéket valamint az illető csoportok területét feltüntető térrajzot.

A hivatalos katalógusok magyar nyelven adatnak ki. Azokban hirdetések közlése ki van zárva az igazgatóság magánvállalkozás útján gondoskodni fog hogy a katalógusok francia és német fordításban is megjelenjenek.

H I R E K.

— Egyházi közgyűlés volt múlt vasárnap az evang templomban melyen gondnokká megválasztott az eddigi gondnok Csicsely János, egyházi esküdtekké pedig megválasztottak Gyuris Mihály és id. Laudisz Pál. Az új templomra nézve a közgyűlés szavazás útján nagytöbbséggel elhatározta hogy az nem a piac téren hanem a város végén lévő régi vásártéren állíttassék fel. A templom építéséhez a jövő tavasszal fognak hozzá úgy, hogy már 1895-ben az tető alá fog kerülni és 1896 őszén már fel is fog szenteltetni. Elhatározta továbbá a közgyűlés hogy mindkét templomban feltalálva egyik vasárnap a magyar a másik vasárnap pedig tót nyelvű lesz az isteni tisztelet. Az új templom építéséhez félmillió téglát már az idén fognak beszerezni.

— Óh, el tudom képzelni!... Magamba meg azt gondoltam: ha a papa meg a mama nincs itthon, akkor egy kicsit tovább is beszélgethetünk. Bejártuk a kertet megnéztük a virágokat valami nagy fa alá is ültünk egy kis padra, valamit mondtuk egymásnak olyan eskü-félét hogy örökké szeretjük egymást. S mikor odahagytam a kertet, éreztem, hogy ajkamom ég a legszebb leány csókja. Eleinte azt hittem hogy ez is csak olyan álom!

Hanem kevés titok van az ég alatt ami titoknak is maradhasson. Ez alól ami szerelmünk sem volt kivétel. Egy napon szigorú arccal lépet be az igazgató Vilmácska szobájába. Megigazította a szemüvegét s összeráncolta a szemöldéit.

— Te leányka, szigorúan megtiltom neked hogy azzal az... izével... Kadossal beszéljess. Köszönését el kell fogadnod. Azzal pontum s tovább mégy.

És kiment. A kis leány meg nagyon csudálkozott. Hogy tudhatta meg ezt a papa, mikor ő soha senkinek nem szólt róla. Mert nyilván, tudja már.

Az igazgató meg egyenesen innen órára jött hozzánk. Felelésre szólított fel. Mikor pedig leültem, megdicsért.

— A közigazgatási bizottság július 4-én havi rendes ülését folyó hó 9-én fogja tartani.

— A járási orvosi állások szerzése tárgyában alkotott megyei szabályrendeletet a belügyminiszter a lényegét nem érintő csekély változtatással jóváhagyta.

— Gyámi vizsgálat, Szatmáry Sándor megyei központi nyilvántartó a közigazgatási bizottság által elrendelt gyámügyi vizsgálatot és rendezést városunkba a mai nap kezd meg.

— Regale ügy. Múlt vasárnap d. u. tartott közb. közgyűlésben elhatározott hogy az összes regale vagyongingó és ingatlanban a jogerős egyesség értelmében — Szarvas városa közönségének átadassék az átadással a tisztviselői tisztség bizatván meg. Ennek folytán múlt kedden a közbirtokossági épületben délután a város és közbirt. kiküldöttség által az átadás kezdetét vette. Mindenekelőtt átadattak a készpénz és pénzürtékü letéteményezett ovadékok, földbérleti szerződések tűzkárelleni biztosítási okmányok. Másnap a zombék-tanyai cserépgyári, vágóhídi vámházi es volt serházi gazdasági külső épületek ezt követőleg a belső épületek a meglevő leltárak szerint és a levéltár az összes ingóságokkal egyetemben. Az átadás e hét folyamán teljesen be fog fejeztetni, s erről a városi képviselőtestülettel a jelentés be-terjesztetni. A pénzürtékek között átadattak a még eddig ki nem vett jogosulttaknak urb. kárpótlási, reg. jövedelmi osztaléki s végkielégítési illetőségük lajstromai, a pénzürtékü illetmények utólag leendő kiosztása céljából ha tudni illik ilyenekül jelentkeznének az elidősülési határidőn belül t. i. 32 év alatt. Ily jogositottak névjegyzéke a következő: I. Urbéri kárpótlás, 1871 évtől kezdve: 368 házsz. Korbely illetve Benesik György ház ut 14 frt 83 kr. 994. házsz. Opauszky illetve Korbely György ház ut.

— Szép helyes, kitünő, Kados barátom!

S mikor megtudtam Vilmácskától mi-csoda szigorú parancsot kapott: én is nagyon elcsudálkoztam. Nem tudtam magamnak megmagyarázni az igazgató viselkedését Mert mindig meg volt velem elégedve s dicsért.

A képesítő vizsgám is jól sikerült. Tele volt a szívem örömmel, csak úgy usztam a boldogságban,

Egy napon magához hivatott az igazgató az irodájába.

— Kedves barátom ön igen tehetséges fiatal ember Hozzá szorgalmas is, én meg az ilyeneknek igen nagy jóakarója vagyok. Elfogad-e ön egy állami tanítói állomást?.. Protekcióim folytán megkaphatja.

— Igen is elfogadom, igazgató ur. Köszönöm szépen.

— Egy kissé messzire esik innen ugyan az a hely, de az nem baj? Akarja a nevét is tudni a községnek? Nagy Béga!... Jegyezze meg azonban, hogy ez csak az első fok alapos felmérés-i lehet. nek magasabb állásra itt a megyénkben, a tanfe ügye ősnél, Egy-két évig lesz csak ottan. Én mondhatom, kedves barátom.

44 frt 50 kr. 1086. házsz. Forster Károly gyógyszerész. ház ut 44 frt 50 kr. 1220. házsz. Burenda Márton $\frac{1}{12}$ részben 3 frt 70 kr. 1293 házsz. Neubarthy (Bartnay V.) Jós. utóda ház ut. 44 frt 50 kr. 1306. házsz. Ambrózi Mihály utódi 44 frt 50 kr. 1329 házsz. Müller Leopold $\frac{3}{8}$ utáni részlet 22 frt 24 kr. összesen 218 frt 77 kr. (Folytatjuk)

— Vásárok. A karczagi vásár július 8 és 9-én és a szentesi vásár Julius hó 21, 22 és 23-án fog megtartatni,

* CSARNOK. *

A szarvasi nőegylet által rendezett műkedvelő színelőadás.

1894 Julius 1-én.

Színházi nyelven »Murai estélynek« nevezhetők azon élvezetes estét, melyet a nőegylet fáradhatlan buzgalmának köszönhet színházlátogató közönségünk, amennyiben valószínűleg vérmesebb auspiciumok mellett a legjobb intentio által vezéreltetve választotta felkért rendezőse Murainak szingazdag dialógokban ékeskedő két szellemes vigjátékát; de — mert eléggé nem kárhoztatható sajnos szokás szerint ez itta is az előzetes intrica — bénította a rendezők — sikert biztosító — igyekezetét — a helyzet kényszerűsége — kevésbé hivatott egyének bevonását, hogy ne mondjuk beugrítását tette elkerülhetlenné; mely körülmény aztán az est sikerét s Murai diadalának fényét foként a »huszár szerelem« ellapításával némileg homályosította. Előadatott először »Virágfakadás« című egy felvonásos vigjá

Furcsán hatott rám ez a beszéd. Vagy is inkább az hogy nekem nagyon messze kell elmenni innen. No, de hiszen egy-két év múlva visszajövök. Ezzel vigastalodtam meg.

A legsúlyosabb csapás azonban rám nézve az volt, hogy Vilmácskát többé nem láthattam. Annyit tudtam meg csak hogy fürdőbe vitték. De melyikbe?... Talán mindenki előtt titok volt?...

Megkaptam a kinevezést és utra keltem. Abba a messzi idegen világban anélkül hogy utoljára beszélhettem volna az én szívem szerelmével. És vártam vártam egy új kinevezést amikor ismét visszakerülhetek oda ahova emlékeim annyira vonzanak. Nem lett belőle semmi. E helyett olvastam egy kis himen-hirt, hogy Vilmácskát egy tekintélyes ügyvéd eljegyezte.

Egy nehéz könyvet töröltem a szemem-ből s önkéntelenül felsóhajtottam:

— Bizony, én lettem a tizenharmadik!...

